

Będzikowska, Ludmiła

Agroturystyka w powiecie plockim

Notatki Płockie 55/2(223), 51-56

2010

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

AGROTURYSTYKA W POWIECIE PŁOCKIM

Abstrakt

Agroturystyka w powiecie płockim istnieje od 1991 roku. Obecnie działalność prowadzi 17 gospodarstw. Powiat płocki posiada walory turystyczne sprzyjające agroturystyce. Jednak oferta usług turystycznych jest zbliżona i w większości skromna, a standard kwater raczej średni. Walory turystyczne powiatu w dalszym ciągu nie są wykorzystane.

Słowa kluczowe: agroturystyka, powiat płocki, kwatery

Wprowadzenie

Zwyczaj wyjazdów na lotnisko znany był już na przełomie XIX i XX wieku. Mieszkańcy Warszawy udawali się w okolice Świdra, Otwocka, Broku nad Bugiem, poznaniacy do Puszczykowa, bądź jeździli nad morze lub w góry.

W latach 70. ubiegłego wieku modne stały się „wczasy pod gruszą” dofinansowywane z Funduszu Wczasów Pracowniczych. Korzystali z nich przeważnie mieszkańcy miast wypoczywający najczęściej u swoich krewnych, przy okazji pomagając przy żniwach.

Agroturystyka w formie znanej nam obecnie zaczęła być lansowana z początkiem lat 90. Zmienił się ustrój, poprawiła sytuacja finansowa społeczeństwa wielkomiejskiego, natomiast pogorszyła dochodowość małych gospodarstw rolnych dominujących w polskim rolnictwie. Jednocześnie okazało się, po zintensyfikowaniu kontaktów Polski z krajami UE wobec spodziewanej akcesji, iż agroturystyka w krajach Europy Zachodniej i Południowej jest sposobem nie tylko na wypoczynek mieszkańców miast ale również, w małych gospodarstwach położonych w atrakcyjnie turystycznych rejonach stanowi liczące się źródło dochodów rodzin rolniczych. Ten argument przesądził o zainteresowaniu agroturystyką i popieraniu jej rozwoju przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Znalazło to swój wyraz w polityce rolnej oraz polityce rozwoju obszarów wiejskich popartych instrumentami w postaci programów dofinansowujących rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej ze środków krajowych i unijnych.

Ludzie chcący wypoczywać w tradycyjnym krajobrazie wiejskim poszukują terenów ciekawych pod względem form przyrody, bogatych w zabytki kultury materialnej, z dala od miejskiego zgiełku. Najbardziej sprzyjające odpoczynkowi są obszary zalesione, zasobne w jeziora, rzeki, o urozmaiconej rzeźbie terenu.

Przyjmuje się, iż w Polsce walorami turystycznymi odznacza się 60% powierzchni kraju. Szczególnie chętnie odwiedzane są Mazury, Pomorze, pas nadmorski, oraz południowa Polska z terenami górskimi i podgóorskimi. Ale i w oko-

licach Warszawy i Łodzi, dwóch wielkich aglomeracji miejskich są miejsca zasługujące na miano okolic turystycznych. W zachodniej części województwa mazowieckiego Pojezierze Gostynińskie jest takim terenem zasobnym w lasy i jeziora. Dodatkowym atutem jest bliskość Warszawy i Łodzi – 120 km. Możliwość dotarcia na miejsce po 2 godzinach jazdy sprawia, iż tereny te dostępne są nie tylko na dłuższe 1–2-tygodniowe pobyty ale są też doskonałe na wypady weekendowe. Nie wszyscy bowiem pracujący mogą sobie pozwolić na dłuższy urlop.

Walory turystyczne powiatu płockiego

O powodzeniu agroturystyki w dużej mierze przesądza wartość przestrzeni agroturystycznej. Tworzą ją bliskie i dalsze otoczenie gospodarstwa. To pierwsze związane jest z samym gospodarstwem i jego sąsiedztwem. To drugie wyznacza charakter okolicy – im bardziej jest ona urozmaicona pod względem ukształtowania terenu, zalesienia, zadrzewienia, bogata w zbiorniki wodne, pomniki przyrody a także zabytki kultury materialnej tym większa szansa na odwiedzinę turystów.

Liczący 15 gmin powiat płocki zlokalizowany w zachodniej części województwa mazowieckiego, położony jest po obu stronach rzeki Wisły, na odcinku od Wyszogrodu do Nowego Duninowa. Zalicza się do największych powiatów województwa mazowieckiego. Ma charakter typowo rolniczy – 40% udział ludności zawodowo związanej z rolnictwem i wysoka produktywność w gminach: Wyszogród, Staroźreby, Radzanowo, Bulkowo, Brudzeń Duży, Mała Wieś. Mniejsze znaczenie rolnicze a większe przyrodnicze posiadają gminy Nowy Duninów, Łąck i Gąbin. Średnie gospodarstwo liczy 9,7 ha powierzchni.

Powiat posiada walory, które z powodzeniem mogą być wykorzystane w działalności turystycznej. Rzeka Wisła przecinająca ten teren obfituje w liczne zadrzewione wyspy i kępy będące siedliskiem wielu gatunków ptaków. Został on wydzielony jako obszar NATURA 2000. Wzdłuż obu brzegów rzeki rozciągają się lasy. Szczególnie duże skupisko występuje po jej lewej stronie

w gminie Nowy Duninów i Łąck. Jest to obszar wchodzący w skład Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego. Na prawym brzegu w gminach Brudzeń i Stara Biała wyodrębniono Brudzeński Park Krajobrazowy. Zwarte kompleksy leśne spotkać też można w gminie Bodzanów, Mała Wieś, Gąbin. Przy średniej lesistości powiatu na poziomie 16,9%, lesistość w wyżej wymienionych gminach kształtuje się od 13,4% (Brudzeń) do 69,4% (Nowy Duninów).

Szczególnymi walorami przyrodniczymi odznacza się Brudzeński Park Krajobrazowy ze względu na meandrującą rzekę Skrwę Prawą, pofałdowany teren pełen jarów i wąwozów oraz liczne rozlewiska.

Z kolei Gostynińsko-Włocławski Park Krajobrazowy obok urozmaiconej szaty roślinnej, bogactwa gatunkowego roślin obfituje w liczne jeziora i jeziorka. W granicach powiatu płockiego jest ich 6. Największe – Jezioro Zdwojskie o powierzchni 355 ha, położone w gminie Gąbin jest też największym jeziorem w województwie mazowieckim. Pozostałe 5 to zbiorniki o powierzchni od 14 ha (Sendeń) do 55 ha (Łąckie Duże). Wszystkie one posiadają III klasę czystości.

Po prawej stronie Wisły w gminie Brudzeń Duży położone jest Jezioro Józefowskie (25 ha) a w gminie Bodzanów – Starorzecze Białobrzeskie (10 ha). Na obszarze powiatu skatalogowano 178 pomników przyrody, w większości są to pojedyncze drzewa i grupy drzew. Obszary o szczególnych wartościach przyrodniczych w powiecie płockim stanowią 45% powierzchni powiatu.

Do walorów turystycznych omawianych terenów należy zaliczyć rozrastającą się ciągle sieć ścieżek rowerowych, przybywa również tras rowerowych – jest ich obecnie ponad 100 km. W minionym 10-leciu na obszarach chronionych przybyło również ścieżek dydaktycznych. Natomiast w dalszym ciągu doinwestowania wymaga infrastruktura turystyczna – parkingi, wyposażenie kąpielisk, sieć kanalizacyjna.

Wartość przestrzeni agroturystycznej wyznacza również obecność zabytków: dworów, kościołów, skansenów i innych obiektów historycznych. Dużą atrakcją dla turystów wypoczywających na terenie powiatu płockiego jest możliwość zwiedzania miasta Płocka, położonego na wysokim, prawym brzegu Wisły z urzekającą perspektywą widokową na pradolinę rzeki. Atrakcją są również zabytki w postaci katedry, kościołów, muzeum oraz innych obiektów kulturalnych. Turystów przyciągać mogą, odbywające się w okresie letnim, liczne imprezy masowe o uznanej już wartości.

Rozwój agroturystyki w powiecie płockim

Pierwsze gospodarstwa agroturystyczne powstały w 1991 roku w powiecie gostynińskim w gminie Gostynin i Sanniki. Inspiratorem działań był Ośro-

dek Doradztwa Rolniczego w Płocku. Powstanie gospodarstw poprzedzono spotkaniami organizowanymi w sołectwach gmin o walorach turystycznych: Gostynin, Sanniki, Łąck, Gąbin, Brudzeń Duży. Specjalistka zakładowa Jadwiga Skibowska oraz specjalistki terenowe ds. wiejskiego gospodarstwa domowego (dalej: wgd) informowały zainteresowanych rolników o tej formie działalności turystycznej przysparzającej dodatkowych dochodów.

Korzystając z obecności w Ośrodku specjalistów amerykańskich zorganizowano w ramach Polsko-Amerykańskiego Programu Doradztwa Rolniczego kurs agroturystyki „Bed+Breakfast – Agrotourism Course”; trzydniowe szkolenie odbyło się w Srebrnej k/Płocka w dniach 20–22 XI 1991 r. Słuchaczki, którymi były rolniczki i specjalistki wgd poznały zasady przyjmowania turystów, urządzania kwater, przygotowania ofert usług agroturystycznych, kalkulacji cen i promocji.

Jednym z wykładowców była specjalistka zajmująca się w Stanach Zjednoczonych agroturystyką. Ona to właśnie zaangażowała się w promocję agroturystyki przedstawiając różne jej formy i ich skuteczność. Dzięki tej współpracy w 1991 roku ukazała się pierwsza ulotka przeznaczona dla rolników i mieszkańców miast wyjaśniająca istotę agroturystyki, wówczas „agroturizmu”.

W następnym 1992 roku ODR wydał pierwszy w kraju folder z 12 gospodarstwami agroturystycznymi. Wykorzystano w nim po raz pierwszy piktoqramy do oznaczania wachlarza usług proponowanych przez każde gospodarstwo. W tymże roku Jadwiga Skibowska została włączona do grupy doradczej Ministerstwa Rolnictwa. Owocem konsultacji było uznanie agroturystyki za alternatywne źródło dochodów gospodarstw rolnych w wymiarze nie przekraczającym wynajmu 5 pokoi.

Od 1993 roku za pilotowanie agroturystyki w ODR odpowiedzialna jest Barbara Snopek.

Następnym etapem wtajemniczenia była organizacja wyjazdów w małych ośmioosobowych grupach do gospodarstw agroturystycznych na Mazurach, bowiem tam zwyczaj przyjmowania turystów istniał od lat.

Ośrodek Doradztwa Rolniczego sprawował pieczę nad rozwojem agroturystyki świadcząc bezpośrednio doradztwo dotyczące urządzania pokoi, wyposażenia w niezbędny sprzęt, kategoryzacji. Rolniczki uczestniczyły także w prowadzonych przez specjalistki wgd pokazach żywieniowych by doskonalić swoje umiejętności kulinarne.

Aby wywołać kreatywną rywalizację organizowano w latach 1992–1999 coroczne konkursy „Najlepsze gospodarstwo agroturystyczne”.

Do stałych działań doradczych należała promocja agroturystyki. Korzystając z zakładowej poligrafii wydawano foldery. Na łamach „Tygodnika Płockiego” – przed sezonem prezentowano poszczególne gospodarstwa. Dzięki wydanej

pomocy rzeczowej ODR gospodarstwa przedstawiały swoje oferty na Targach Turystycznych w Warszawie i Łodzi a także podczas takich imprez jak Giełda Rolnicza w Płocku, dożynki wojewódzkie i gminne.

We wrześniu 1998 roku zorganizowany został 7-dniowy wyjazd autokarowy do gospodarstw agroturystycznych we Francji. Uczestniczyły w nim rolniczki-kwaternodawczynie oraz specjalistki wgd z gmin turystycznych. Korzystając z noclegów i wyżywienia we francuskich gospodarstwach polskie rolniczki mogły naocznie ocenić sposób prowadzenia agroturystyki w wydaniu zachodnioeuropejskim. Poznały również standard kwaterek co zaowocowało po przyjeździe pracami modernizacyjnymi poprawiającymi dotychczasowy stan.

Pomoc świadczona przez ODR polegała również na opracowywaniu biznes planów niezbędnych w latach 90. przy ubieganiu się o preferencyjne kredyty z dopłatami ARiMR, a z chwilą uruchomienia środków przedakcesyjnych w ramach Programu SAPARD oraz akcesyjnych w ramach SPO „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004–2006” a także PROW 2007–2013.

Wyniki badań

Wiosną 2009 roku studentka III roku Instytutu Nauk Ekonomicznych PWSZ, Milena Wieczorkowska, w oparciu o opracowaną ankietę, przeprowadziła rozmowy z właścicielami 13 gospodarstw agroturystycznych na temat prowadzonej działalności. Od pozostałych 4 gospodarstw nie udało się uzyskać danych¹.

Ankietowane gospodarstwa pochodziły z następujących gmin: 4 z Łącka, 2 z Gąbina, 2 z Bodzanowa, 2 z Wyszogrodu i po 1 z Brudzenia, Nowego Duninowa i Słubic.

Wielkość gospodarstwa

Spośród 13 ocenianych gospodarstw, większość (7) stanowiły jednostki niewielkie obszarowo, od 1,5 ha do 10 ha; 3 gospodarstwa mieściły się z zakresie 11–12 ha; 1 gospodarstwo posiadało powierzchnię 17 ha, 1–22 ha, a największe – 40 ha. Poza jednym 10-hektarowym gospodarstwem położonym w gminie Wyszogród, dla którego prowadzona działalność stanowiła główne źródło utrzymania, w pozostałych dochód z działalności turystycznej był uzupełnieniem dochodu rolniczego.

Wykształcenie

Większość kwaternodawców legitymuje się wykształceniem wyższym (38,5%). Średnie po-

Lp.	Miejscowość	Wielkość gospodarstwa w ha	Wykształcenie	Znośność języków obcych	Liczba pokoi	Liczba miejsc noclegowych	Liczba łazienek	Liczba zatrudnionych członków rodziny	Liczba zatrudnionych obcych	Korzystanie ze środków unijnych	Sezon turystyczny	Kategoryzacja liczba „słoneczek”
1.	Czeremo	11,4	Ś	Ros./Ang.	3	6	wspólna	—	—	—	VI–IX	
2.	Zażdziej	22,0	Z	Ros./Niem.	2	9	wspólna	1	—	—	I–XII	
3.	Drwały	17,0	Z	Rosyjski	3	10	wspólna	2	—	tak	IV–X	
4.	Borowice	8,0	W	Rosyjski	5	12	3	—	3	tak	I–XII	1,5
5.	Parzeń	11,0	W	Rosyjski	5	9	1	3	1	—	I–XII	
6.	Koszelówka	3,4	P	—	4	12	2	—	3	—	I–XII	
7.	Grąbie P.	10,0	Z	—	2	5	2	3	—	—	I–XII	
8.	Studzieniec	40,0	Ś	Angielski	5	10	3	2	—	—	I–XII	
9.	Wilczkowo	10,0	W	Niem./Ang.	12	30	9	4	2	tak	I–XII	2
10.	Białobrzegi	1,5	W	Ros./Ang.	5	20	4	1	—	—	I–XII	
11.	Nowy Duninów	2,0	W	Angielski	5	18	5	2	2	—	I–XII	
12.	Zdwoń	6,6	Ś	Flamandzki	4	10	3	3	—	tak	VI–IX	
13.	Zdwoń	12,0	Z	Rosyjski	2	18	wspólna	4	—	—	I–XII	

Źródło: Opracowanie na podstawie M. Wieczorkowska, Agroturystyka jako szansa aktywacji terenów wiejskich na przykładzie powiatu płockiego. Praca licencjacka, PWSZ Płock 2009

siada 23% rolników, zawodowe – 30,8%, podstawowe – 7,7%. Poza właścicielem gospodarstwa w gminie Bodzanów pozostali ukończyli kursy w zakresie prowadzenia działalności agroturystycznej.

Większość osób deklaruowała znajomość języków obcych: w 5 gospodarstwach można porozumieć się po angielsku, w 2 po niemiecku, w 4 po rosyjsku, w 1 po flamandzku. Cztery gospodarstwa były „dwujęzyczne”. Jedynie w 2 gospodarstwach prowadzonych przez osoby z wykształceniem podstawowym i zawodowym nie posługiwano się żadnym obcym językiem.

Wiek

Zdecydowana większość kwaterodawców to osoby powyżej 40 roku życia. Ta grupa licząca 10 osób stanowi udział 77%. Pozostałe 3 osoby (23%) są w przedziale wiekowym 25–39 lat. Z danych tych wynika, iż agroturystyką zajmują się przeważnie osoby, które odchowwały dzieci, mają doświadczenie w prowadzeniu gospodarstwa domowego i dysponują większą ilością czasu².

Kwatery

W omawianych gospodarstwach dla gości przeznaczono łącznie 52 pokoje ze 169 miejscami noclegowymi. Najwięcej gospodarstw (5) wynajmuje maksymalną liczbę pokoi przewidzianych prawem dla działalności agroturystycznej tj. 5, w których oferuje od 9 do 20 miejsc noclegowych. Dwa gospodarstwa przeznaczają dla gości po 4 pokoje, w których może nocować 10 i 12 osób. Trzema pokojami dysponują 2 gospodarstwa. Mieści się tam odpowiednio 6 i 10 miejsc do spania. W dwóch gospodarstwach gościom udostępnia się po 2 pokoje z 9 i 18 (!) miejscami.

Jeżeli chodzi o wyposażenie kwatery w łazienki, to sytuacja przedstawia się różnie. Wspólną łazienkę z gospodarzami posiada 38,5% kwatery. Są to kwatery z 2, 3 lub 5 pokojami dla maksymalnie 10 osób. W dwóch gospodarstwach z 2 i 5 pokojami łazienka jest przy każdym pokoju. W pozostałych 6 gospodarstwach część pokoi ma łazienkę, w części zaś łazienka jest wspólna dla 2 pokoi.

Dane te potwierdzają raczej średni standard oferowanych kwatery. Większość kwaterodawców stara się maksymalnie zagęścić pokoje i proponuje wspólne korzystanie z łazienki.

Kategoryzacja

Od poziomu wyposażenia kwatery uzależniona jest kategoria gospodarstwa. Decyduje o tym nie tylko wygląd domu, jego otoczenia, brak zagrożeń dla życia i zdrowia ale również warunki bytowe oferowane gościom. W Polsce przyjęto oznakowanie kategorii symbolem słoneczka: od jednego do trzech (kategoria najwyższa).

Tylko 2 gospodarstwa z powiatu płockiego podały się dobrowolnej ocenie przeprowadzonej przez Polską Federację Turystyki Wiejskiej Gospodarstwa Gościnne. Kategorię 1,5 słoneczka uży-

skoło gospodarstwo z Borowic gmina Bodzanów a 2 słoneczka gospodarstwo z Wilczkowa położone w gminie Wyszogród. Oba prowadzone przez osoby z wyższym wykształceniem.

Sezon turystyczny

Większość gospodarstw (10), tj. 77% prowadzi działalność agroturystyczną przez cały rok. Do sezonu letniego ograniczyły się 2 gospodarstwa; jedno położone w Czermnie gmina Gąbin a drugie w Zdworzu gmina Łąck. Natomiast gospodarstwo z Drwał, gmina Wyszogród przyjmuje turystów od kwietnia do października.

Niestety nie udało się uzyskać danych odnośnie obłożenia kwatery i wykorzystania posiadanego zasobu.

Zatrudnienie

Przygotowanie kwatery na przyjęcie turystów, bieżąca obsługa, przygotowanie posiłków wymagają nakładów pracy. Ze sprostaniem tym obowiązkom różnie sobie radzą właściciele gospodarstw. Niektórzy liczą tylko na własne siły inni zaś zatrudniają w sezonie lub na stałe pracowników.

Spośród 13 gospodarstw tylko w jednym, w Czermnie, obsługa turystów spoczywa na barkach właścicieli gospodarstwa. W 7 gospodarstwach (54%) zatrudniane są tylko osoby pochodzące z najbliższej rodziny; od 1 do 4 osób w gospodarstwie. W 2 gospodarstwach (15%) zatrudniane są po 3 osoby obce spoza rodziny. W pozostałych 3 gospodarstwach (23%) obok członków rodziny pracują osoby obce; razem po 4 i 6 osób.

Największe zatrudnienie ma miejsce w Wilczkowie w gospodarstwie dysponującym 12 pokojami i 30 miejscami noclegowymi. Właściciele dają pracę 4 osobom z najbliższej rodziny oraz 2 niespokrewnionym.

Łącznie w 13 gospodarstwach oprócz właścicieli pracę posiada 25 osób spokrewnionych w właścicielami i 11 obcych.

Każda zatrudniona osoba to źródło utrzymania dla siebie i swojej rodziny; to liczące się w środowisku wiejskim miejsce pracy. Widzą to również kwaterodawcy; 77% z nich uważa iż agroturystyka pozytywnie wpływa na zmniejszenie bezrobocia na wsi a także przysparza dochodów sklepikarzom i osobom prowadzącym usługi turystyczne i inne.

Promocja

O dochodowości z prowadzenia działalności agroturystycznej w zdecydowanej mierze przesądza liczba wypoczywających turystów. A to uzależnione jest między innymi od promocji gospodarstwa. Organizacja poszczególnych elementów promocji leży w gestii kwaterodawców a także instytucji współpracujących – ODR, biur turystycznych, samorządów lokalnych czy stowarzyszeń.

Istnieje wiele sposobów reklamy, od tych tradycyjnych jak ogłoszenia w prasie, katalogi, foldery po najnowocześniejszą formę jaką stwarza Internet.

W powiecie płockim wszystkie gospodarstwa posiadają własne strony internetowe. Poprzez ulotki, foldery i prasę reklamuje się 31% kwaterodawców. Mniej popularne jest uczestnictwo w targach agroturystycznych (15%). W dalszym ciągu bardzo poważnym źródłem informacji o gospodarstwie są relacje osób wypoczywających w danym gospodarstwie. Potwierdza to ponad połowa ankietowanych (54%).

Źródła finansowania

Zdecydowana większość kwaterodawców rozpoczęła działalność finansując ją z własnych oszczędności (69%)³. Osiągnięte dochody sukcesywnie inwestowano w poszerzenie działalności i podniesienie standardu kwater. Tylko 4 gospodarstwa – z Drwał, Borowic, Wilczkowa, Zdworza korzystało ze środków unijnych. Dysponują one prawie połową (48%) pokoi do wynajęcia.

Usługi agroturystyczne⁴

Podstawowe usługi agroturystyczne sprowadzają się do świadczenia noclegu i wyżywienia. Jednak nie wszystkie gospodarstwa oferują posiłki. Gospodarstwo w Studzieńcu proponuje jedynie śniadania. We własnym zakresie przygotowują muszki jedzenie turyści wypoczywający w Grabiu, Zdworzu (2 gospodarstwa) i Juliszewie. W 2 gospodarstwach w Czermnie i w 1 w Zdworzu kwestię wyżywienia pozostawiono do uzgodnienia z turystami. Tam jednak goście mają do dyspozycji kuchnię. Całodzienne wyżywienie proponuje natomiast 7 gospodarstw.

Większość gospodarstw położona jest w pobliżu jezior stąd podstawową usługą rekreacyjną staje się korzystanie z kąpielisk. Taką ofertę przedstawia 10 kwaterodawców. W 4 gospodarstwach wypoczywający turyści mogą wędkować w stawach rybnych. Jazdę konno we własnym gospodarstwie proponują 3 gospodarstwa a dostępną w pobliskim ośrodku jeździeckim – 2. Ponadto w 2 gospodarstwach można korzystać z przejażdżek bryczką.

Najbogatszą ofertę przygotowało gospodarstwo w Wilczkowie. Można tam jeździć konno, bryczką, korzystać z boiska do siatkówki i koszykówki a także pograć w tenisa stołowego. Dla gości przygotowano również miejsce na ognisko i grill.

Z ciekawą propozycją wystąpiło gospodarstwo z Brwilna Dolnego, oferując swoim gościom naukę wyplatania wikliny.

Do 10 gospodarstw można przyjechać z własnym czworonogiem a 11 gospodarstw przyjmuje również rodziny z małymi dziećmi.

Podsumowanie

Agroturystyka w powiecie płockim liczy już sobie 19 lat. Z tej działalności utrzymuje się kilkanaście gospodarstw. Te działające od samego początku wykorzystwały miniony czas do poszerzenia oferty usługowej oraz poprawy standardu kwater. Nabrały również doświadczenia w prowadzeniu tego biznesu.

Jednak w dalszym ciągu proponowany zakres usług jest zbliżony we wszystkich gospodarstwach. Brak takich, które odznaczają się wyjątkowością i atrakcyjnością. Większość kwaterodawców uważa, iż bliskość wody i lasu jest podstawową zachętą do wypoczynku. Owszem, jest to podstawa gdy lato jest ciepłe i bezdeszczowe. Natomiast w innych warunkach pogodowych i w pozostałych okresach poza sezonem brakuje „wabika”, który zachęci do przyjazdu. Ten brak różnicowania ofert sprawia, iż gospodarstwa nie podjęły przez te kilkanaście lat współpracy choćby w formie stowarzyszenia, gdyż w zasadzie konkurują ze sobą. To uniemożliwia stworzenie sieci agroturystycznej, w której każde z gospodarstw specjalizuje się w jednej z usług i informuje turystów o atrakcjach w pozostałych gospodarstwach. Turyści mogą wówczas odwiedzać każde z gospodarstw należących do sieci.

Również poziom kwater ocenić można jako średni. Tylko część gospodarstw ma pokoje z łazienką. Brak natomiast gospodarstw o wysokim standardzie pomieszczeń przeznaczonych dla zamożniejszych turystów.

W warunkach powiatu płockiego w dalszym ciągu pozostają niewykorzystane jej walory turystyczne, jak choćby rzeka Wisła jako akwen dla uprawiania sportów żeglarskich i jako trasa rajdów rowerowych wzdłuż jej brzegów, od Nowego Duninowa do Wyszogrodu i z powrotem prawą stroną do Płocka. Na tej trasie można stworzyć sieć gospodarstw i zaplanować program pobytu w każdym z nich. Ta inicjatywa z pewnością zainteresowałaby turystów weekendowych chcących w ciekawy sposób wykorzystać 2–3 dni. Celowym byłoby powołanie Stowarzyszenia Gmin Nadwiślańskich. Propagowałoby ono również tereny położone wzdłuż wału wiślanego, idealne dla turystyki spacerowej, rowerowej i przyrodniczej.

Agroturystyka współgra z turystyką rowerową, dlatego też na stronie internetowej starostwa płockiego należałoby umieścić mapę powiatu z trasami przebiegu ścieżek rowerowych oraz lokalizacją gospodarstw agroturystycznych. To znacznie ułatwiłoby planowanie wyjazdów weekendowych i pobytowych, byłoby też zachętą do wypraw rowerowych.

Innym rozwiązaniem godnym polecenia jest współpraca gospodarstw agroturystycznych w ramach Lokalnych Grup Działania (LGD). Istnieje bowiem możliwość skorzystania ze środków unijnych przeznaczonych na aktywizację lokalnych społeczności związaną z wykorzystaniem istniejącego potencjału osobowego i gospodarczego.

Gospodarstwa agroturystyczne powiatu płockiego w swojej ofercie powinny również uwzględnić bliskość Płocka – miasta nie tylko pięknie położonego na wysokim brzegu Wisły, zasobnego w zabytki ale oferującego w sezonie let-

nim imprezy plenerowe o uznanej już renomie. Także Termy Gostynińskie, których budowa niebawem się rozpocznie, przyciągną turystów spragnionych ciepłych, ożywczych kąpiel. Dla wielu z nich dobrym rozwiązaniem będzie zakwaterowanie w gospodarstwie agroturystycznym. I to warto mieć na uwadze i wykorzystać.

Ostatnim argumentem przemawiającym za propagowaniem tego rodzaju turystyki jest poprawiająca się systematycznie dochodowość polskich rodzin. Wiele z nich z pewnością część swego urlopu lub weekendy spędzi w tradycyjnym krajobrazie wiejskim.

Bibliografia

1. *Katalog Mazowsze-Agroturystyka*, Wyd. Stołeczne Biuro Informacji i Promocji Turystycznej, Warszawa 2003
2. *Przykłady przedsięwzięć pozarolniczych na obszarach wiejskich*. Baza danych AGRINPOL, Poznań 2001
3. Sznajder M., Przezbórska L., *Agroturystyka*, PWE, Warszawa 2006
4. Wiczorkowska M., *Agroturystyka jako szansa aktywizacji terenów wiejskich na przykładzie powiatu płockiego*, Praca licencjacka PWSZ, Płock 2009.
5. www.agroturystyka/powiat_plock

Przypisy

- ¹ M. Wiczorkowska, *Agroturystyka jako szansa aktywizacji terenów wiejskich na przykładzie powiatu płockiego*, Praca licencjacka PWSZ Płock, Płock 2009
- ² Por. M. Sznajder, L. Przezbórska, *Agroturystyka*, PWE, Warszawa 2006
- ³ Por. Przykłady przedsięwzięć pozarolniczych na obszarach wiejskich. Baza danych AGRINPOL, Poznań 2001
- ⁴ Dane ze stron internetowych gospodarstw i katalogu Mazowsze-Agroturystyka, Wyd. Stołeczne Biuro Informacji i Promocji Turystycznej, Warszawa 2003

FARM TOURISM IN THE DISTRICT OF PŁOCK

Summary

Farm tourism in the district of Płock started to exist in 1991. Currently, 17 local farms develop this kind of activity, naturally encouraged by the tourist attractions of the aforementioned district. However, the range of these services is generally modest and the accommodation standards - rather average. It seems, thus, that the tourist attractions of the district in question are still waiting to be taken full advantage of.

NASI AUTORZY

ANDRZEJ JERZY PAPIEROWSKI

– dr nauk politycznych z Płocka, członek Kolegium Redakcyjnego „Notatek Płockich”, członek TNP

LUCYNA SZTOMPKA

– mgr filologii polskiej, dyrektor LO im. Kazimierza Wielkiego w Łęczycy, członek TNP

MICHAŁ SOKOLNICKI

– mgr historii z Płocka

GRZEGORZ GOŁĘBIEWSKI

– dr nauk humanistycznych, nauczyciel historii w III LO w Płocku, wykładowca w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku, Członek Zarządu TNP

BOGDAN KAŻMIERCZAK

– mgr ekologii krajobrazu, pracownik Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, fotograf przyrody, członek TNP

KRZYSZTOF OLEJNICKI

– mgr edukacji ekologicznej, pracownik Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, główny specjalista w zakresie ochrony przyrody i edukacji ekologicznej, fotograf przyrody, członek TNP

NORBERT GAJEWSKI

– fotograf przyrody, grafik komputerowy

LUDMIŁA BĘDZIKOWSKA

– dr inż., wykładowca w Państwowej Szkole Zawodowej w Płocku, członek TNP

WITOLD LENART

– dr geografii, klimatolog, kierownik Stacji Terenowej Instytutu Geografii Uniwersytetu Warszawskiego w Mużynie, członek TNP

MAŁGORZATA BIELAK,

ELŻBIETA DOBRÓN,

WIESŁAWA MAZURSKA

– Książnica Płocka im. Wł. Broniewskiego
ul. Kościuszki 6, 09-400 Płock
tel. 24 268 00 21 lub 24 268 00 32